

Futuro con pasado

Universitat
de Girona

dolors.vidal@udg.edu

Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

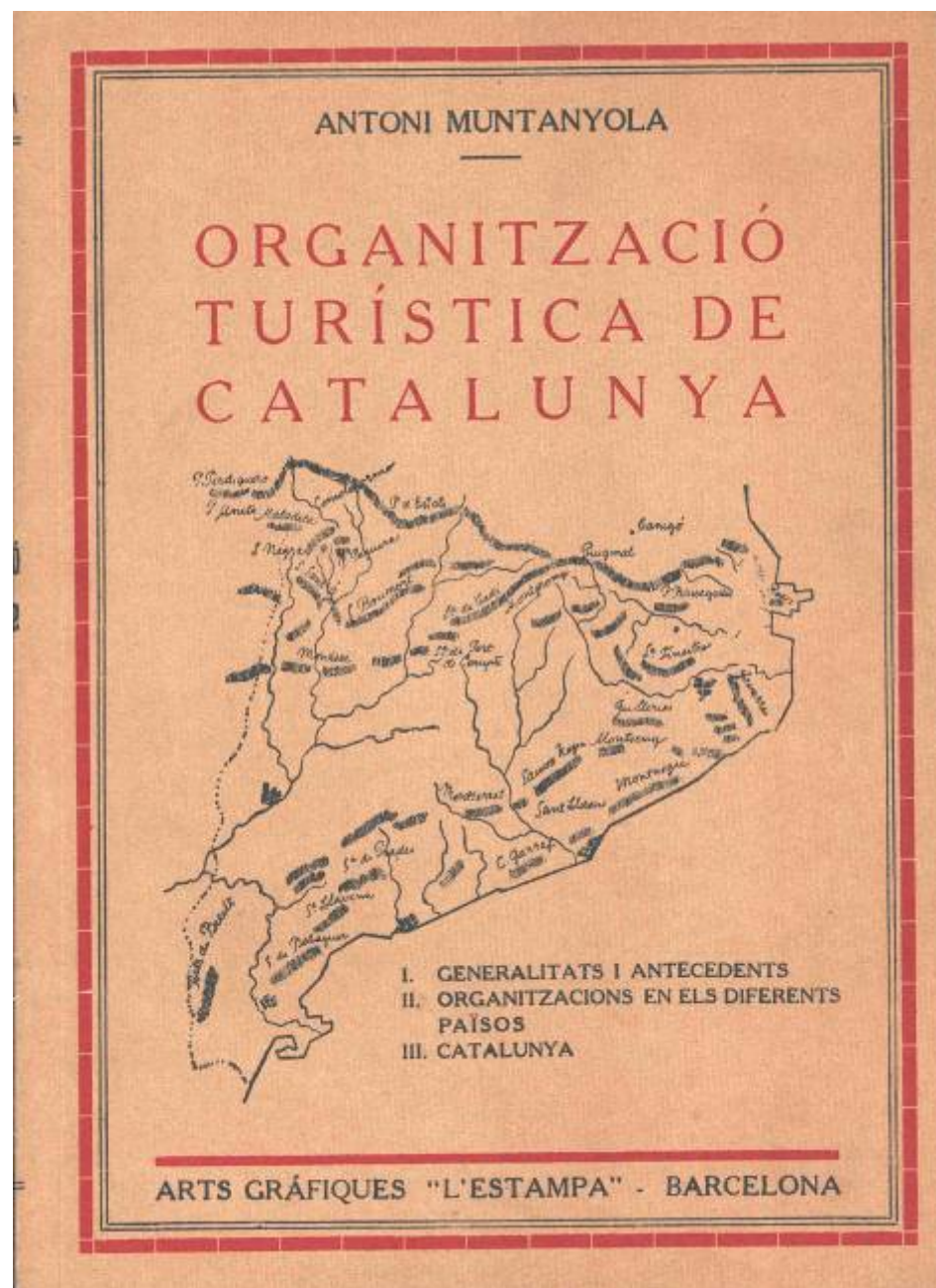
Estudio del pasado turístico

- Imaginario Monumental y Artístico del turismo cultural
- La organización turística de Catalunya 1931-1936

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu

Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

El turismo que interesa a los países civilizados es el turismo activo.

- Por curiosidad
- Cultural
- Deportivo
- Religioso
- Artístico
- Científico-Económico
- Higiénico o de salud y reposo.

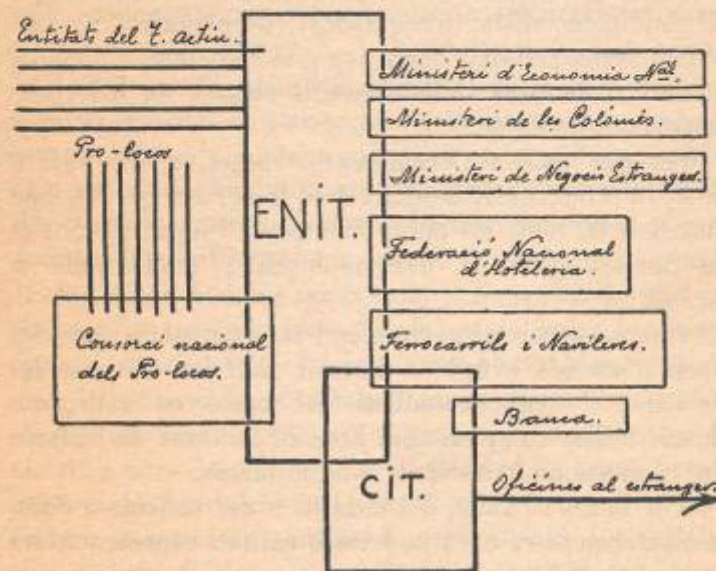
Muntanyola, 1932

- Organización Turística de Cataluña, después de estudiar como se organizaba:
- Inglaterra y Estados Unidos
- Alemania, Estonia, Finlandia, Polonia, Suecia, Hungría, Yugoslavia
- Bélgica, Austria, Italia, Suiza, Bulgaria, Dinamarca, Letonia, Holanda, Checoslovaquia, Noruega, Francia, Rumania, España.

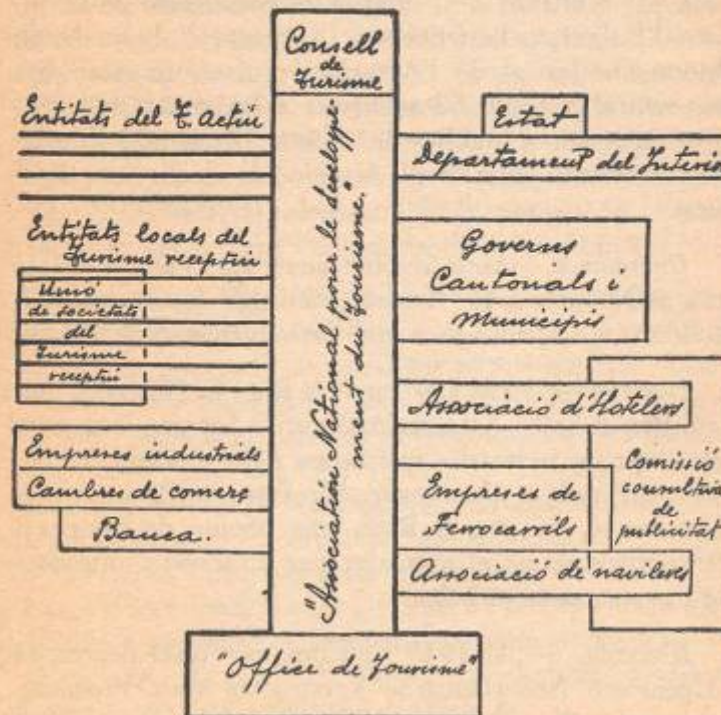
Itàlia, ultra l'organisme central de l'E. N. I. T., les companyies navileres, les societats locals "Pro-loco" i les entitats citades del turisme actiu.

Un gràfic de la intervenció de les diverses forces en la directiva de l'E. N. I. T. i dels diferents elements del turisme a Itàlia, presenta les formes següents:

dolors.vidal@udg.edu

Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

Proyectos

- Investigación de imagen turística
- Carteles
- Películas
- Fotografía
- Folletos

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

- Exposición itinerante “Imatge i Destí”, 2003
- Exposición itinerante “75 anys OTC”, 2007
- Exposición itinerante en preparación:
- “Centenari Costa-Brava” 2008-2009

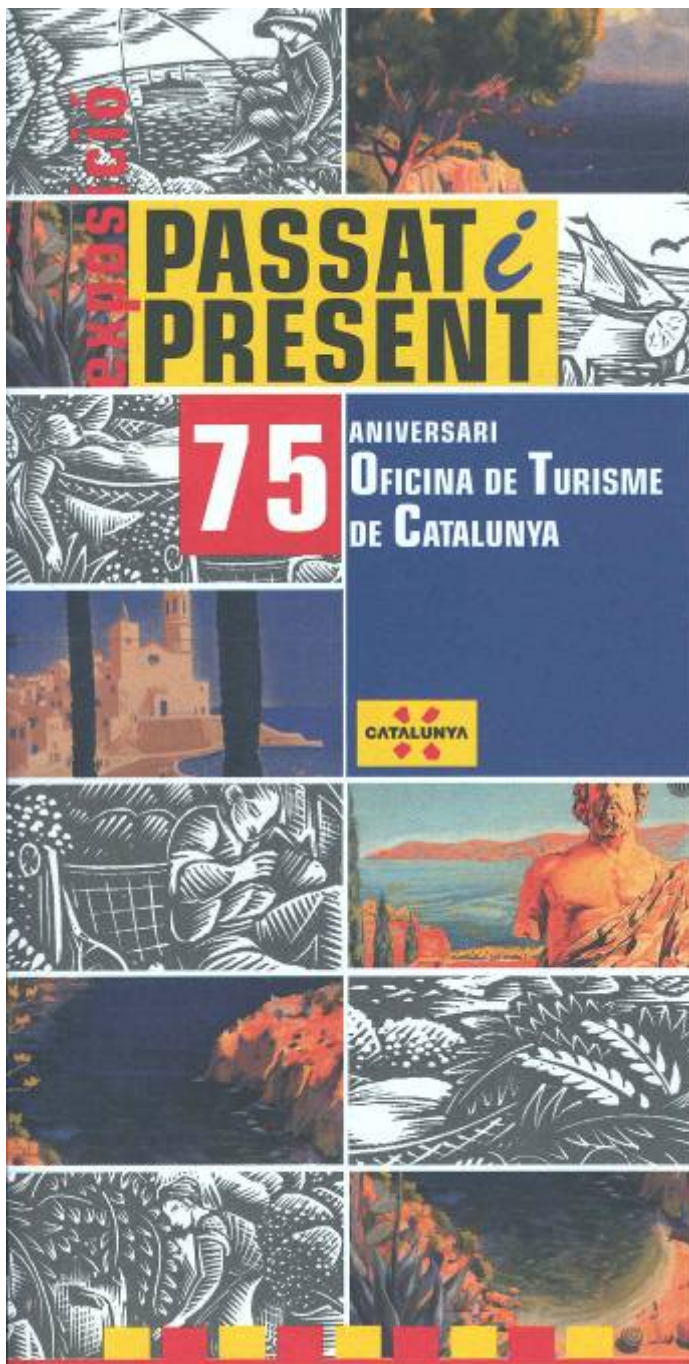
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

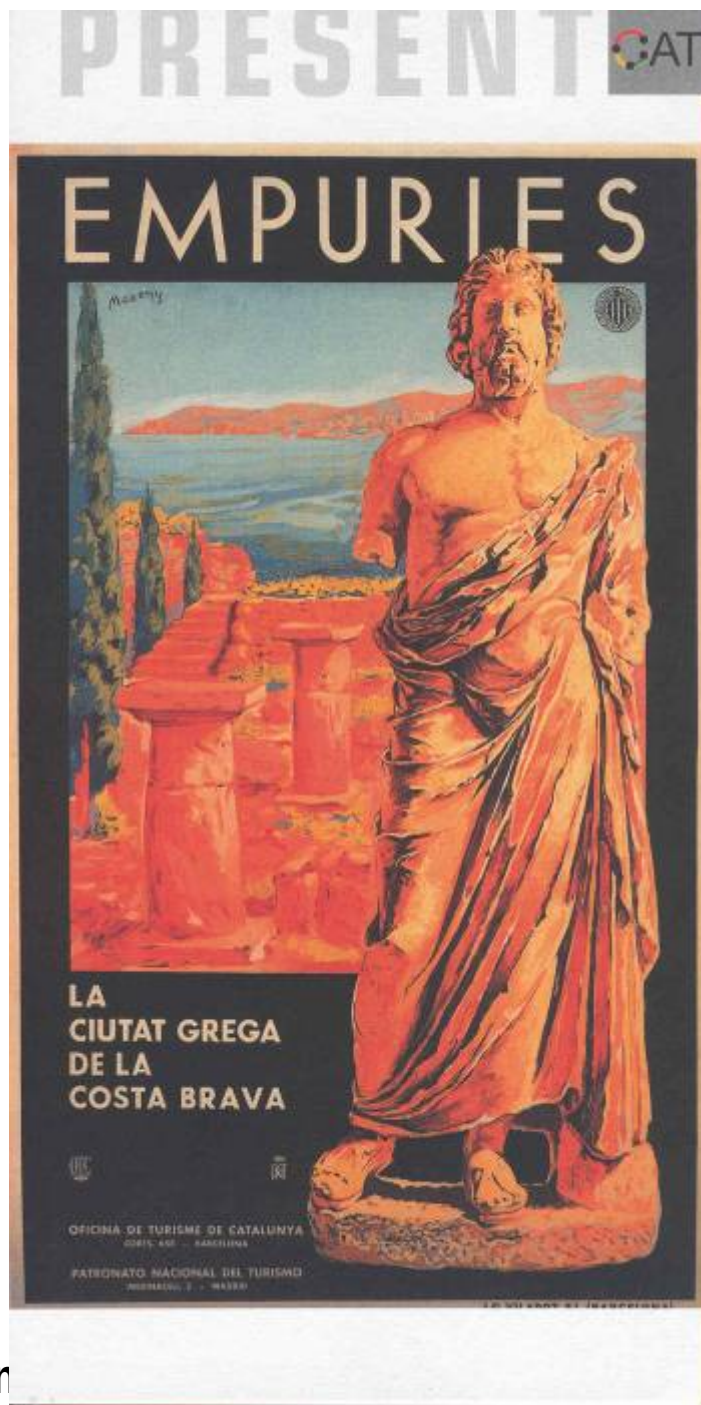

Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

ecit
XIII CONGRESO

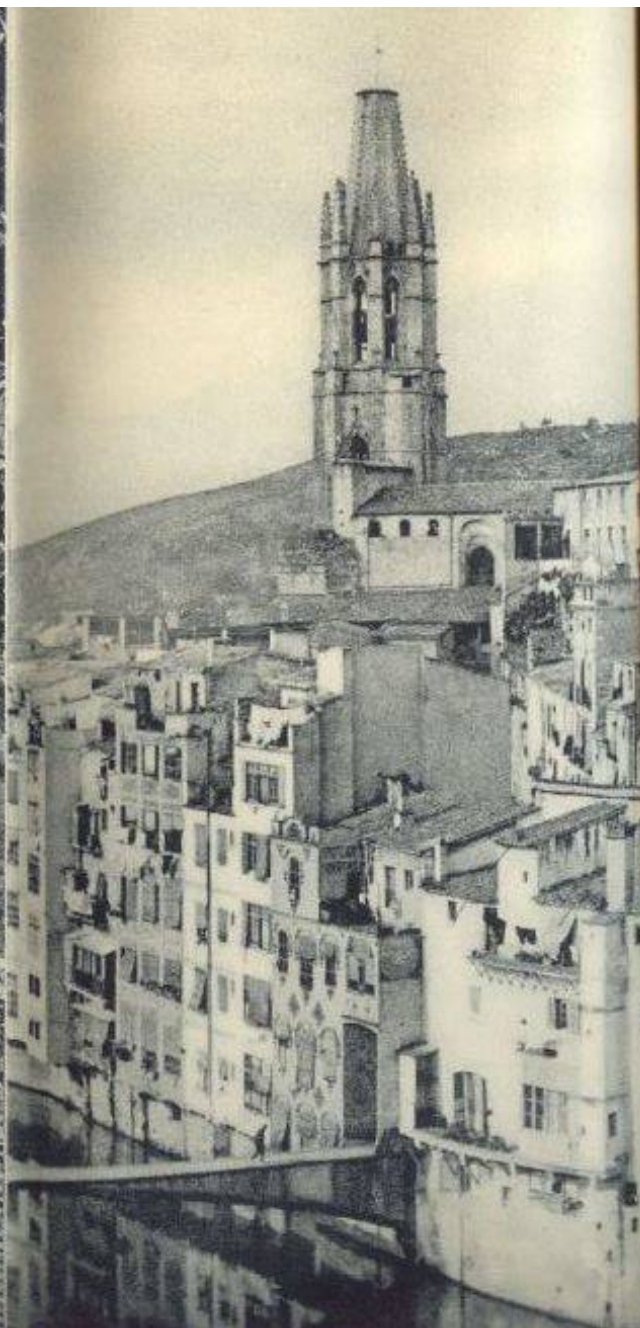
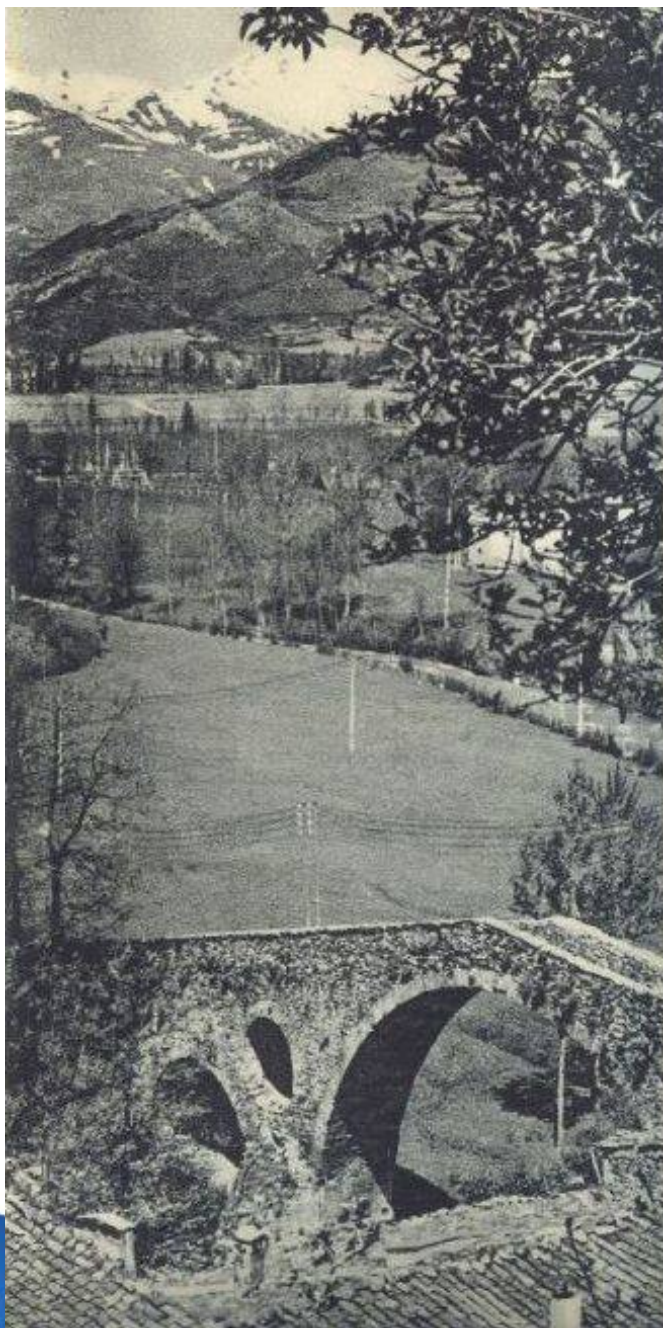

Turisme

des

aecit
XIII CONGRESO

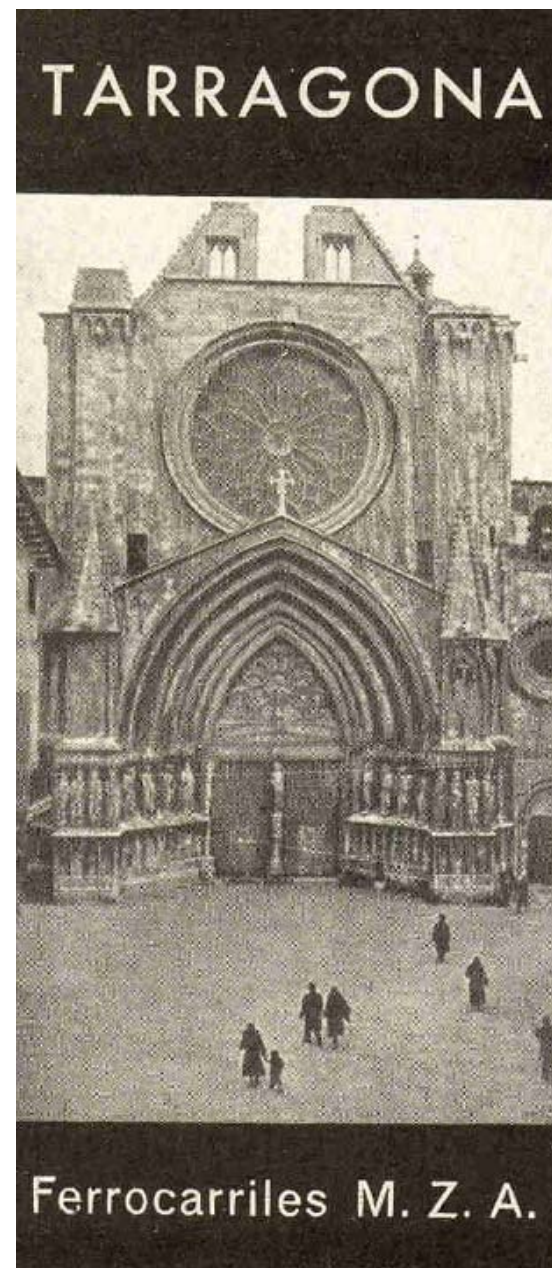
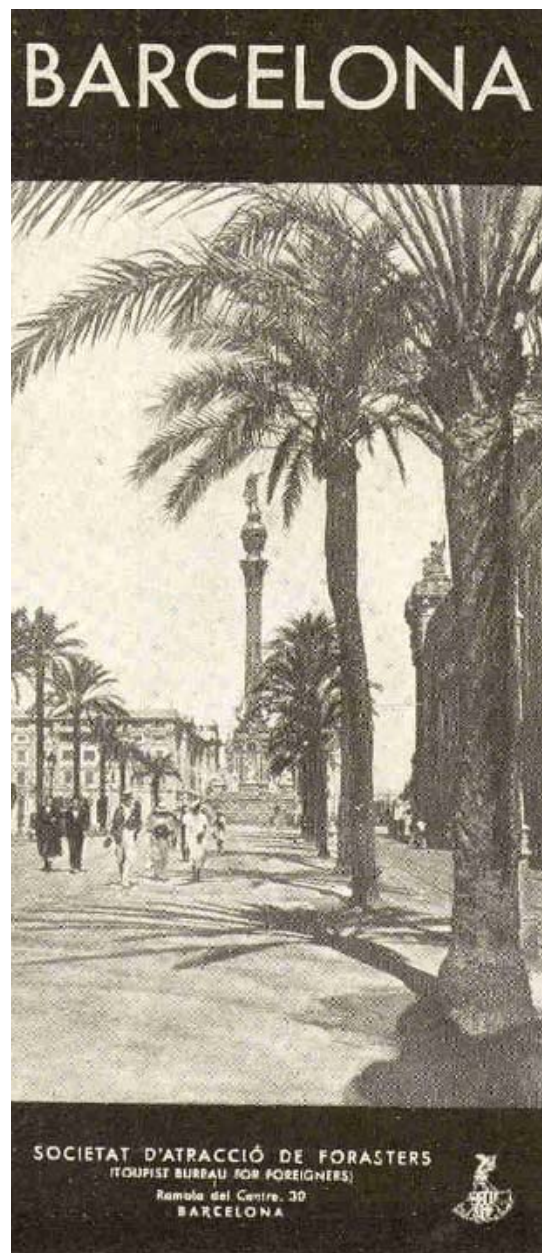
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecil
 XIII CONGRESO

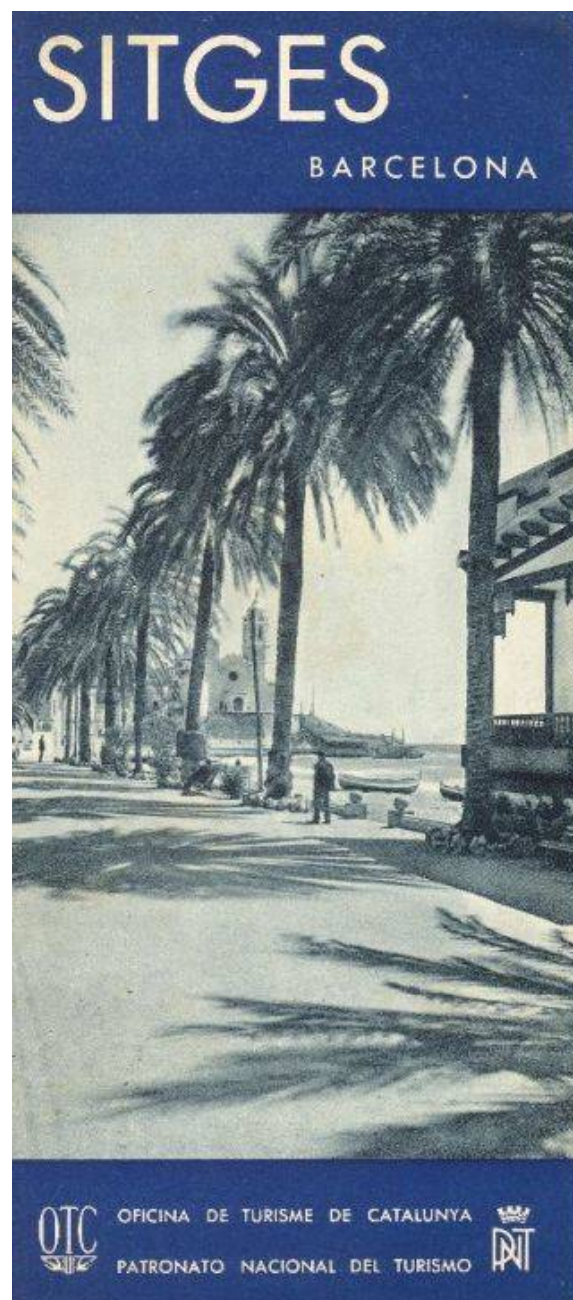
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
 XIII CONGRESO

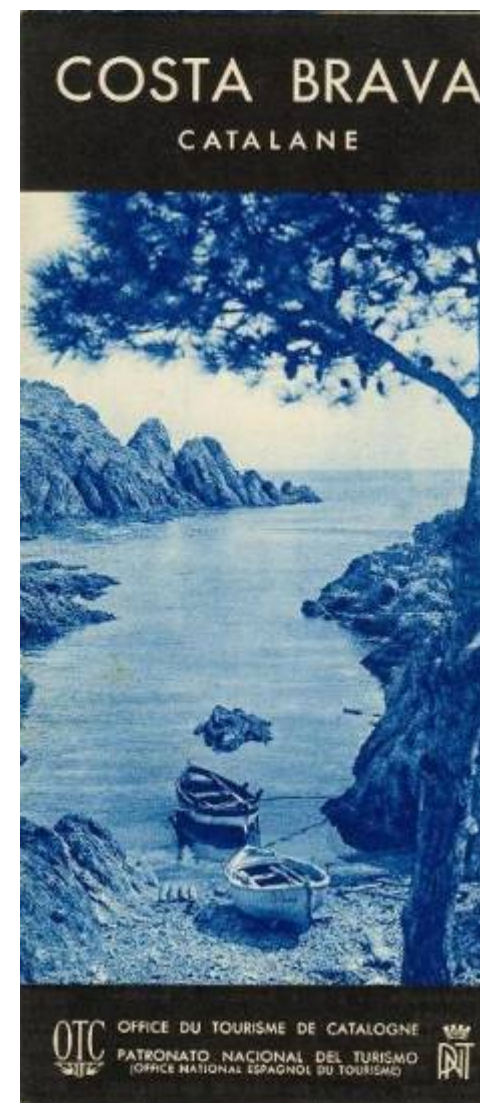
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

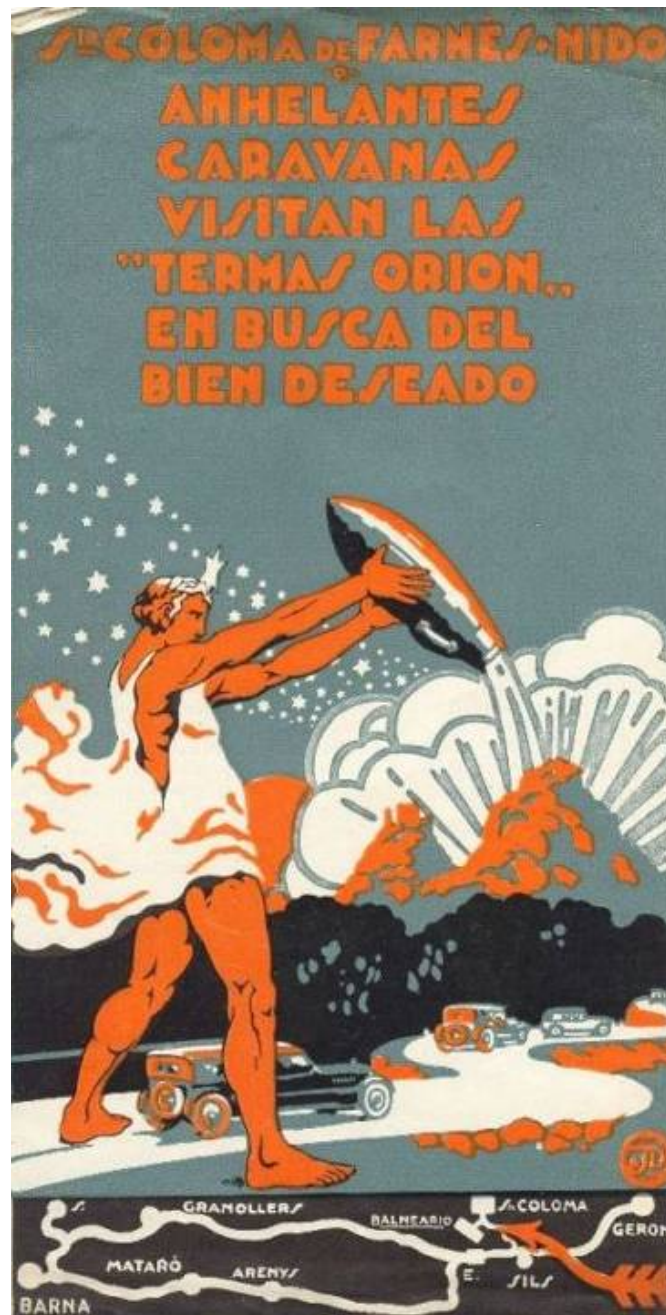
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

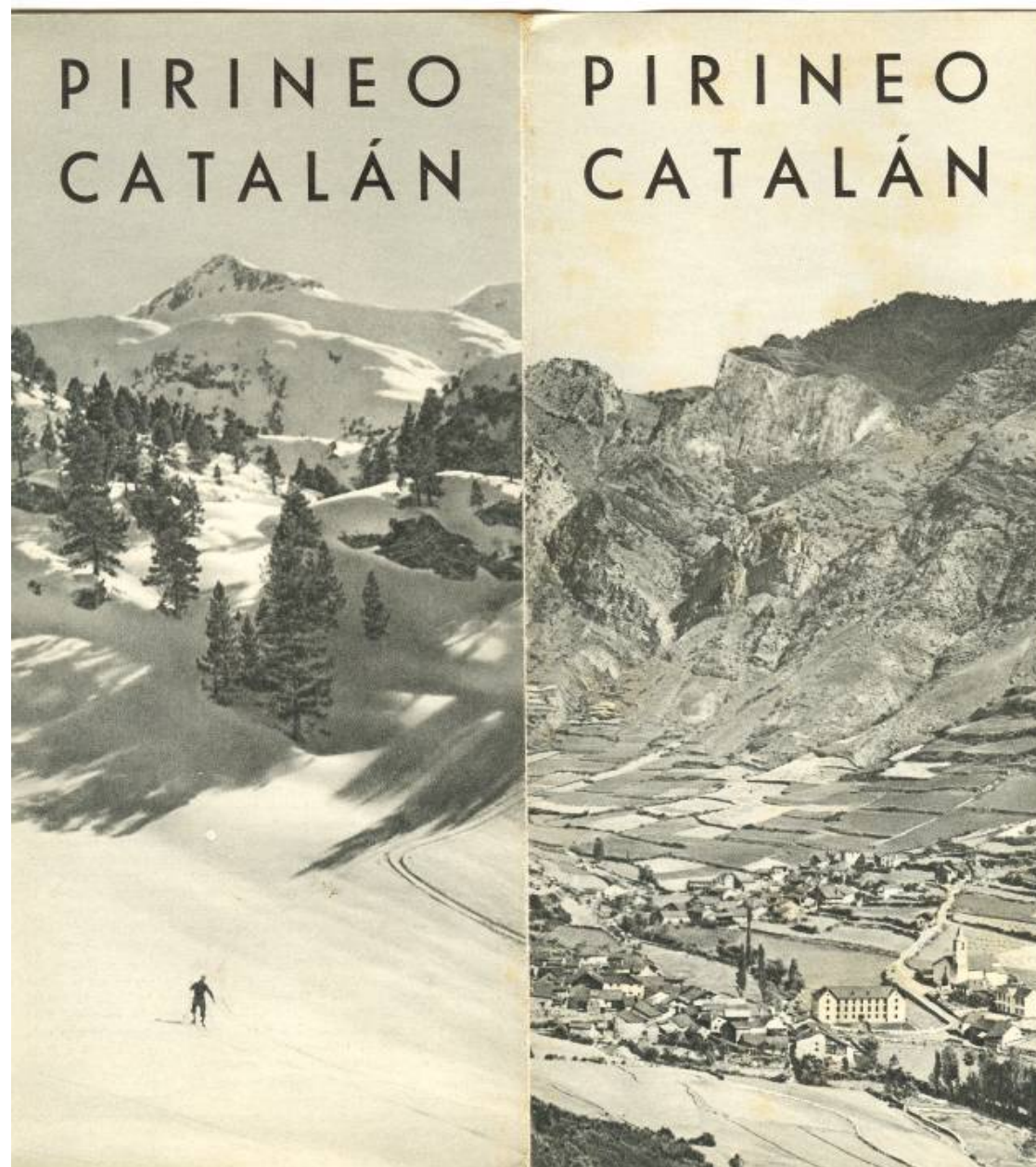
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

JEG/JV

, 16 de Juny de 1932

Sr. Antoni Muntanyola
BARCELONA.

Amic Muntanyola,-

Us quedo molt agraït, així com el meu Pare que es troba absent a Madrid, per la vostra amabilitat en fer-nos remesa d'un exemplar del vostre darrer llibre sobre l'Organització turística a Catalunya.

Us felicito corralment per l'obra empresa, i desitjo que ella reporti tots els bons fruits que n'esperem els interessats en el turisme a Catalunya.

Us saluda ben afectuosament el vostre amic,

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

ADOLFO ZERKOWITZ

GRANDES TALLERES DE FOTOGRAFIA EN TODAS SUS APLICACIONES

AMPLIACIONES — REPRODUCCIONES — TIRAJES — VISTAS ARQUITECTÓNICAS — TODA CLASE DE ENCARGOS A DOMICILIO — RETOQUES DE AEROGRAFÍA — INMENSO SURTIDO EN POSTALES DE CATALUÑA, ARAGÓN E ISLAS BALEARES — ILUSTRACIÓN DE CATÁLOGOS — FOTOMONTAJES

Teléfono 14255

Barcelona 16 de Mayo de 1933.
CORRIBIA, 2, PRAL.

Sr. Dn.
Josep Ensesa,
Barcelona.

Muy estimado Sr. mio y amigo:

Con la presente tengo el gusto de mandarle algunas pruebas de mi ultimo trabajo en S'Agaró. Senti mucho en no haberle encontrado y le prometo de estar otra vez a su disposición el proximo domingo. En este caso hay que principiar los trabajos a las ocho de la mañana para poder aprovechar la luz. Si al mismo tiempo pudiera contar con su valiosa ayuda para saber mas o menos de lo se trata, creo que algun nuevo apunte artistico se encontrará. Los dias señalados por Vd no he podido salir de aqui, a muy pesar mio, ya que — como Vd sabe — soy y quedo esclavo de mi profesion y los disgustos no me permiten siempre de abandonar mi taller para lanzarme despreocupadamente, como tendría que ser, a la caza del arte.

Como En la seguridad de que los dos seguiremos entendiendonos amistosamente hasta la fecha y deseandole un feliz y prospero viaje a Madrid, soy como siempre su muy afcto. y s. s.

q. e. s. m.

Adolfo Zerkowitz

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

Gerona 11 Octobre 1934

Monsieur M. de Bucovich
L O N D O N .

Cher Monsieur Bucovich: Excusez le gros retard apporté à répondre votre aimable lettre du 10 Septembre dernier.

Entretiens vous aurez sûrement eu de mes nouvelles par Mr. Arindell Clarke qui est venu avec un ami passer quatre ou cinq jours à S'Agaró tel que vous aviez annoncé. J'ose espérer que son séjour à S'Agaró leur aura été agréable. Le temps était beau et la nature superbe.

S'Agaró suit son développement, un peu lentement à cause de cette crise générale, qui vient aggravée chez nous par les difficultés d'ordre politique et social. La presse vous aura appris les malheureux événements de ces jours derniers, qui ont si durement frappé tant de vos amis politiques.

Nous avons été ici à Gerona bien à l'écart des grosses difficultés, quand même deux ou trois personnes aient été mortes au cours des événements qui n'ont eu pour moi et ma famille aucune portée grave.

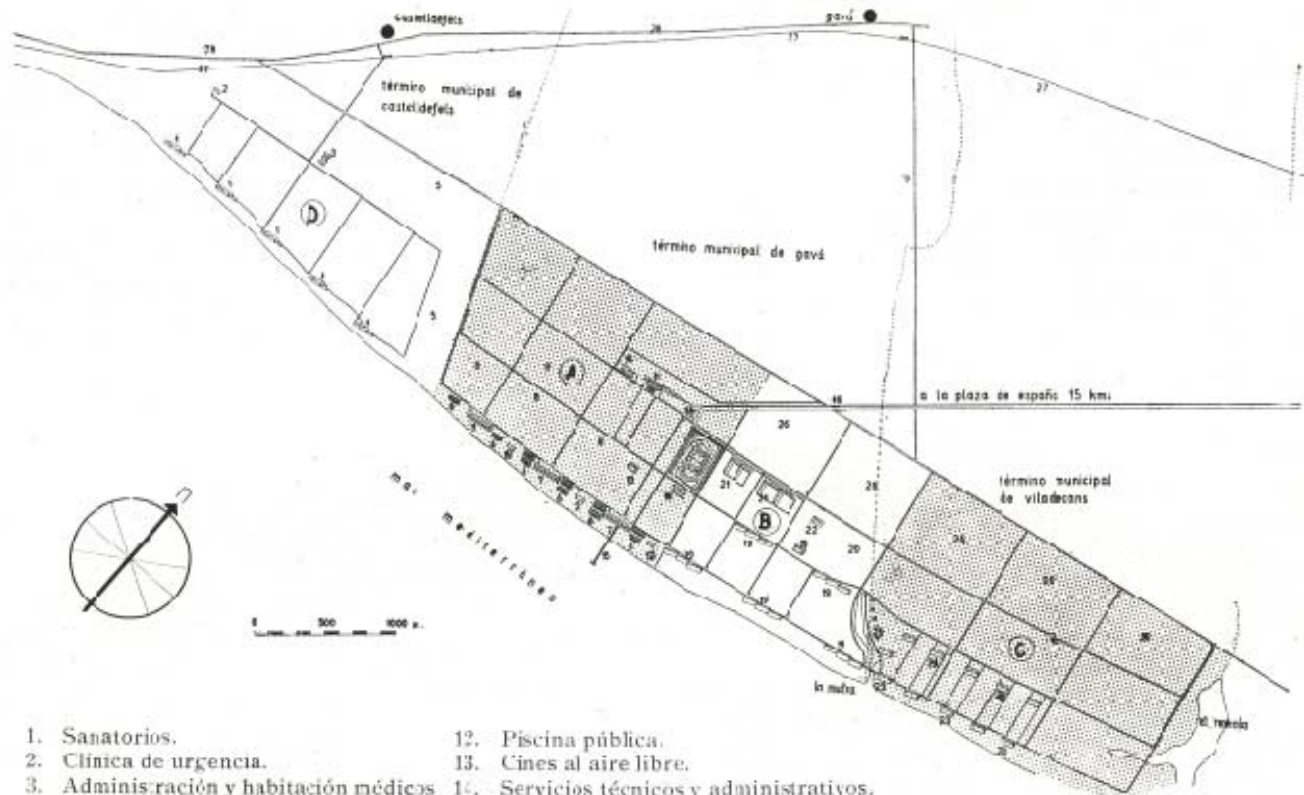
Je suis bien content d'apprendre vos succès à Londres. Peut être je visiterai cette capitale avec Mme. Ensesa à la fin du mois actuel et je ne manquerai pas dans ce cas de vous donner un coup de téléphone.

Il me serait agréable de savoir l'adresse de votre collaborateur Monsieur Carnicero, car je lui avait demandé il y a déjà long temps certaines commandes dont je n'ai eu réponse.

Acceptez Monsieur Bucovich, mes bien sincères salutations.

PLANO DE LA CIUDAD DE REPOSO

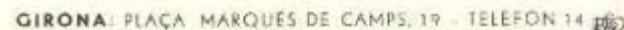

1. Sanatorios.	12. Piscina pública.	23. Hoteles de residencia.
2. Clínica de urgencia.	13. Cines al aire libre.	24. Departamentos con servicios en común.
3. Administración y habitación médicos.	14. Servicios técnicos y administrativos.	25. Casas Standard para alquilar.
4. Carretera a F. C. Castelldefels.	15. Embarcadero.	26. Huertos para alquilar.
5. Zona de aislamiento.	16. Autopista calle Certes Catalanas.	27. Ferrocarril actual.
6. Servicios de casetas de baños.	17. Estadio.	28. Carretera actual.
7. Restaurant.	18. Piscina para campeonatos.	29. Carretera de tráfico pesado.
8. Campos de deportes: tennis, fut-bol, hokey.	19. Hoteles con cabinas dormitorios.	
9. Parque de atracciones.	20. Campos de atletismo.	
10. Garage autobuses.	21. Campos de deportes para profesionales.	
11. Estación tranvía eléctrico.	22. Pelota vasca.	

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

MADRID: MEDINACEU, 2 - **PARIS:** 12, BOULEVARD DE LA MADELEINE

aecit
XIII CONGRESO

CALELLA DE PALAFRUGELL.—Village de pêcheurs séparé de Llafranc par un petit riu appelé Riu de Sant. Communications les mêmes que pour se rendre à Llafranc.

LA FOSCA.—Petit avec quelques maisons de pêcheurs et village de repos, situé à 200 m. de la localité de Palamós. Communications au ch. de f. jusqu'à Caldes de Malavella, par la ligne Barcelone-Cerbère. En autobus depuis la gare de Caldes, à Palamós, L'été, au moyen d'un autre autobus, jusqu'à La Fossa, l'hiver, en taxi.

PALAMÓS.—Localité située à l'extrémité nord de la grande plage de Sant Antoni de Calonge, à 7 kms. de Palafrugell. Communications les mêmes que pour se rendre à La Fossa.

PLATJA D'ARO.—Petit village de pêcheurs et d'agriculteurs, situé dans une plaine à l'embouchure du Riu Aro. Communications les mêmes que pour se rendre à La Fossa.

S'AGARÓ.—Village moderne de villas de repos, situé à l'extrémité de la baie de Sant Pol, distante de 2 kms. de Sant Feliu de Guírdia. Communications les mêmes que pour se rendre à Sant Feliu de Guírdia. De Sant Feliu de Guírdia à S'Agaró, l'été, en autobus l'hiver, en taxi. Pendant l'été, il existe un service direct d'autobus de Barcelone à S'Agaró, les mardi, jeudi, samedi et tous les jours fériés.

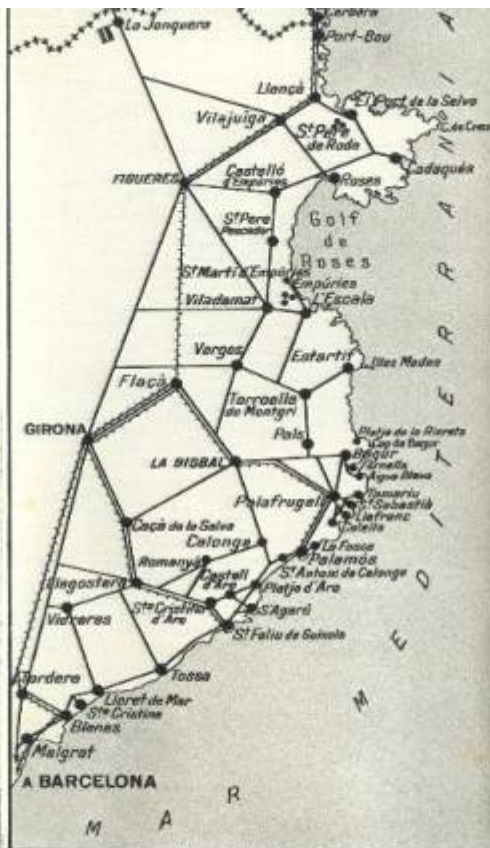
SANT FELIU DE GUÍRDIA.—La localité touristique la plus importante de la Costa Brava, située à 10 kms. de Palamós, au fond d'une baie. Communications au ch. de f. jusqu'à Caldes de Malavella, sur la ligne Barcelone-Cerbère. En autobus depuis Caldes. Il existe un ch. de f. secondaire de Girona à Sant Feliu de Guírdia.

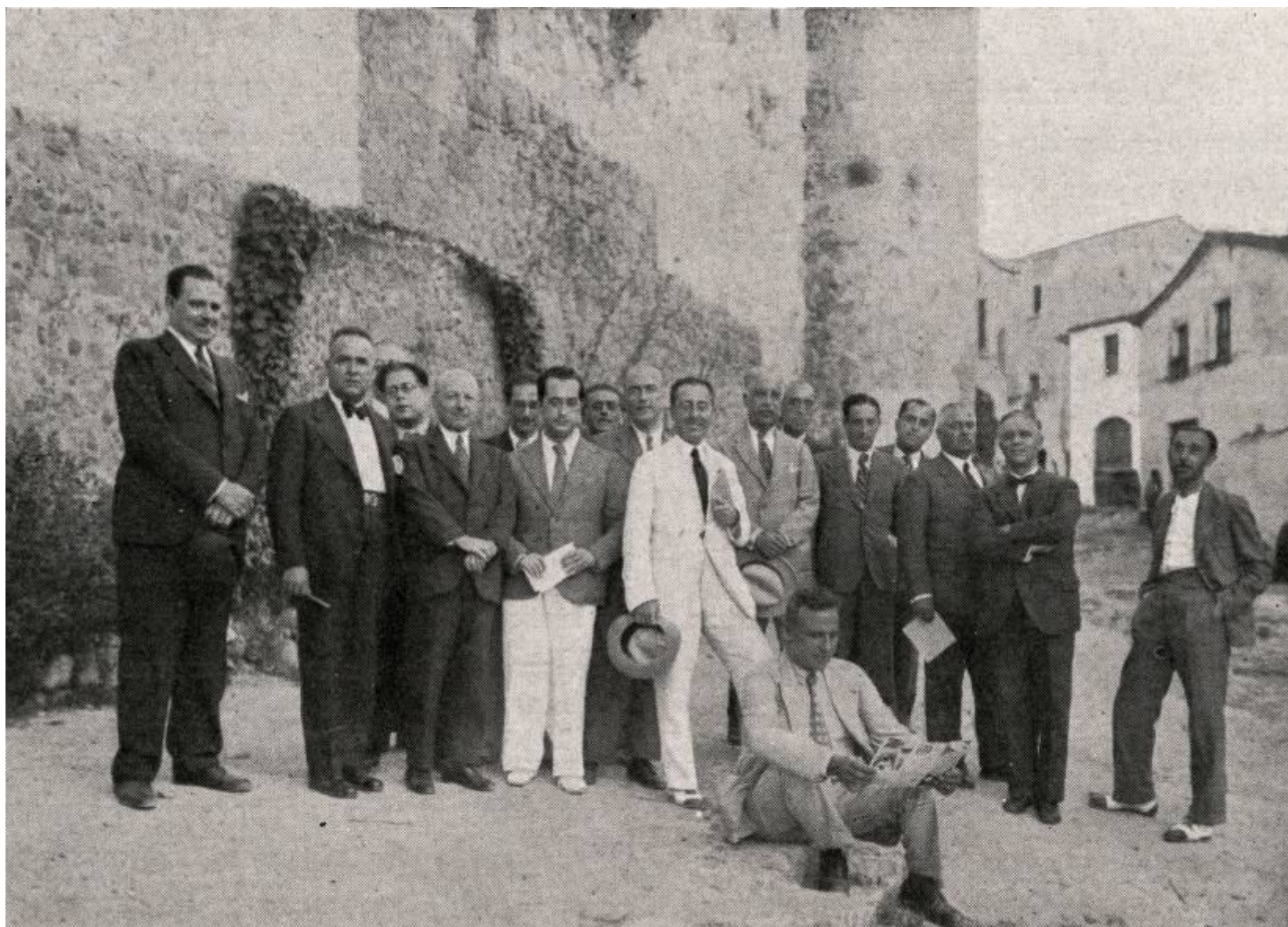
TOSSA.—Petit village de pêcheurs, situé au pied du rempart de la Cap de Tossa. Mais et tous voyageurs couvrent la partie la plus ancienne de la localité appelée «Vila Vella». Communications au ch. de f. jusqu'à Llafranc, sur la ligne Barcelone-Cerbère. En autobus de Llafranc jusqu'à Lloret de Mar. Au moyen d'un autre autobus de Lloret de Mar jusqu'à Tossa.

LLORET DE MAR.—Localité située à 14 kms. de Tossa, dans une baie ouverte. Communications les mêmes que pour se rendre à Tossa.

SANTA CRISTINA.—Petit et agréable situé entre Lloret de Mar et Riera, sur la ligne Barcelone-Empúries. L'hiver, de la gare de Blanes, par l'autobus qui se rend à Lloret, jusqu'au croisement avec le chemin particulier de 300 m. qui conduit au Sanatorium l'été, autobus direct depuis la gare de Blanes.

BLANES.—Localité située à l'extrémité méridionale de la Costa Brava. Communications par ch. de f. de f. sur la ligne Barcelone-L'empúries. Autobus à l'arrivée de tous les trains.

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

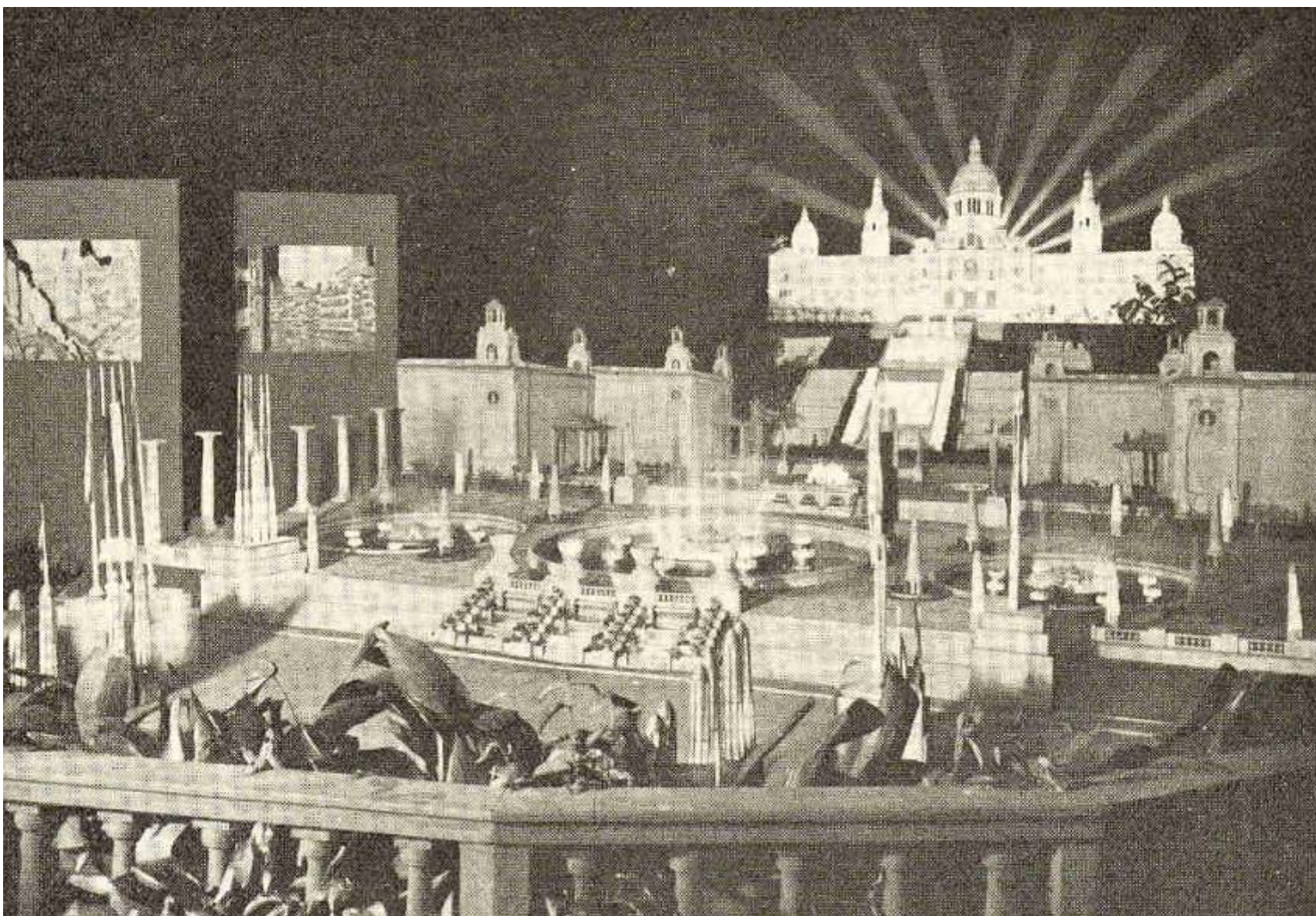
Fotógrafos:

- Gabriel Casas Galobardes
- Mario de Bucovich
- Adolf Zerkowich
- Brangulí
- Sagarra (o Segarra)

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

BARCELONA

RECORRER aquesta ciutat d'una visió tan vària i de CLIMA temperat és sempre un plaer. En els seus HOTELS dotats d'un confort modern hi trobareu el millor acolliment.

El PORT de Barcelona és el més concorregut del Continent pels turistes que es dirigeixen al paradís de Mallorca i es considera d'escala obligada en els viatges de creuer per la Mediterrània.

Des de Barcelona el viatger pot realitzar nombroses EXCURSIONS. A una distància de poques hores es troben les platges rialleres de la Costa Brava i, a ponent, en el camí de la ciutat romana de Tarragona i dels vells monestirs de Poblet i Santes Creus, s'hi troba la moderna estació hivernal i estiuenca de Sitges. Podeu encara visitar la llegendària muntanya de Montserrat, el Santuari de Núria en mig de les neus del Pireneu, i la històrica ciutat de Girona.

Les distàncies horàries fins a Barcelona són les següents: París (Quai d'Orsay) 18 h.; Londres 23 h.; Berlín 36 h.; Ginebra 16 h.; Milà 26 h.; Madrid 13 h.; Palma de Mallorca 10 h.; Lisboa 29 h.; Oran 39 h.; Tànger 28 h.; Brussel·les 22 h.

INFORMACIÓ: Oficina de la Fira, Carrer Catalanes, 572, BARCELONA, i a totes les agències de viatge i oficines de turisme.

FIRA DE BARCELONA

2-17 JUNY 1934 FIRA DE BARCELONA

ides

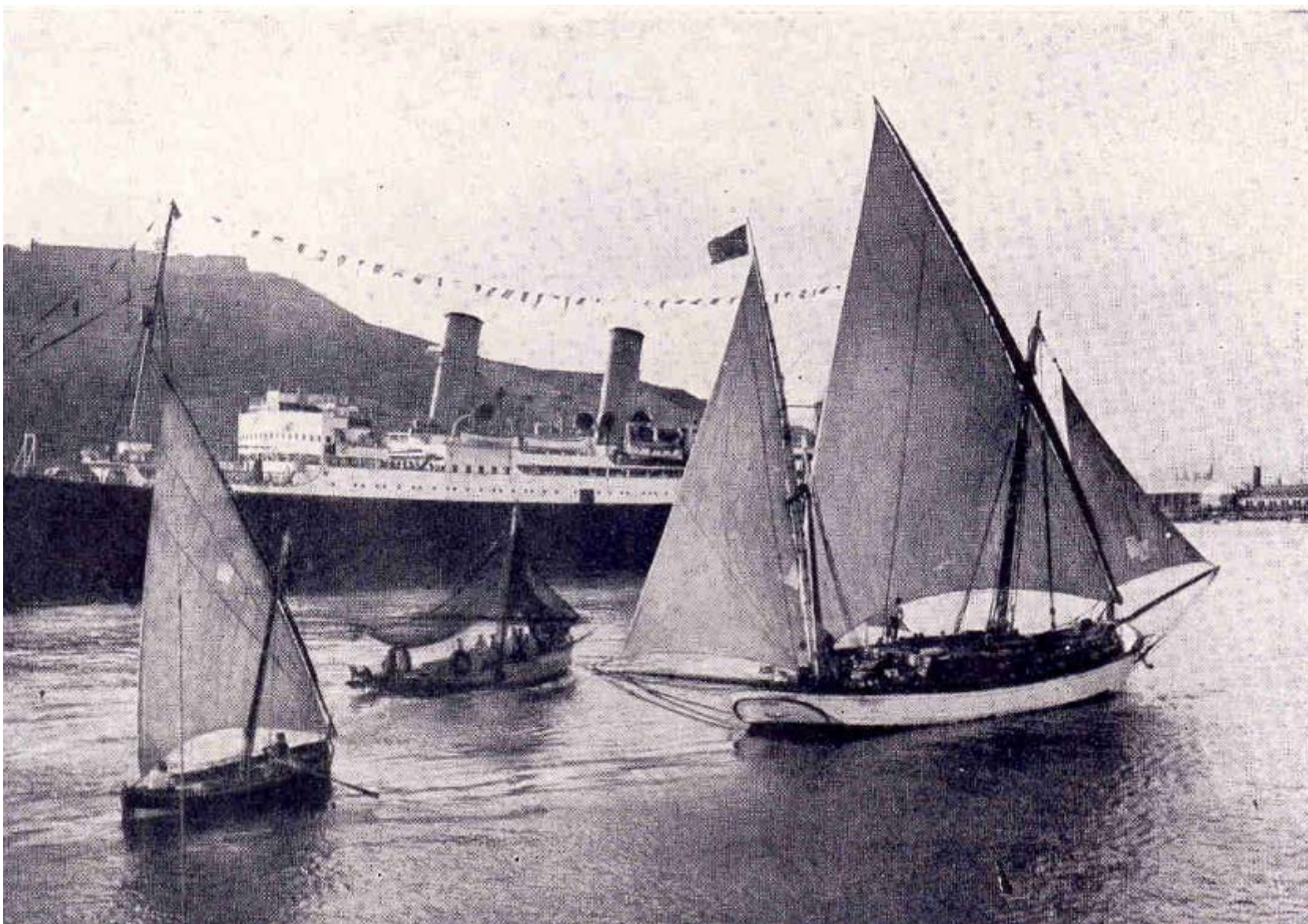
aecit
XIII CONGRESO

- Infraestructuras, manifestaciones deportivas i hoteles y restaurantes de nivel.
- Estructuras culturales (bibliotecas, museos, monumentos románicos, góticos y del renacimiento)

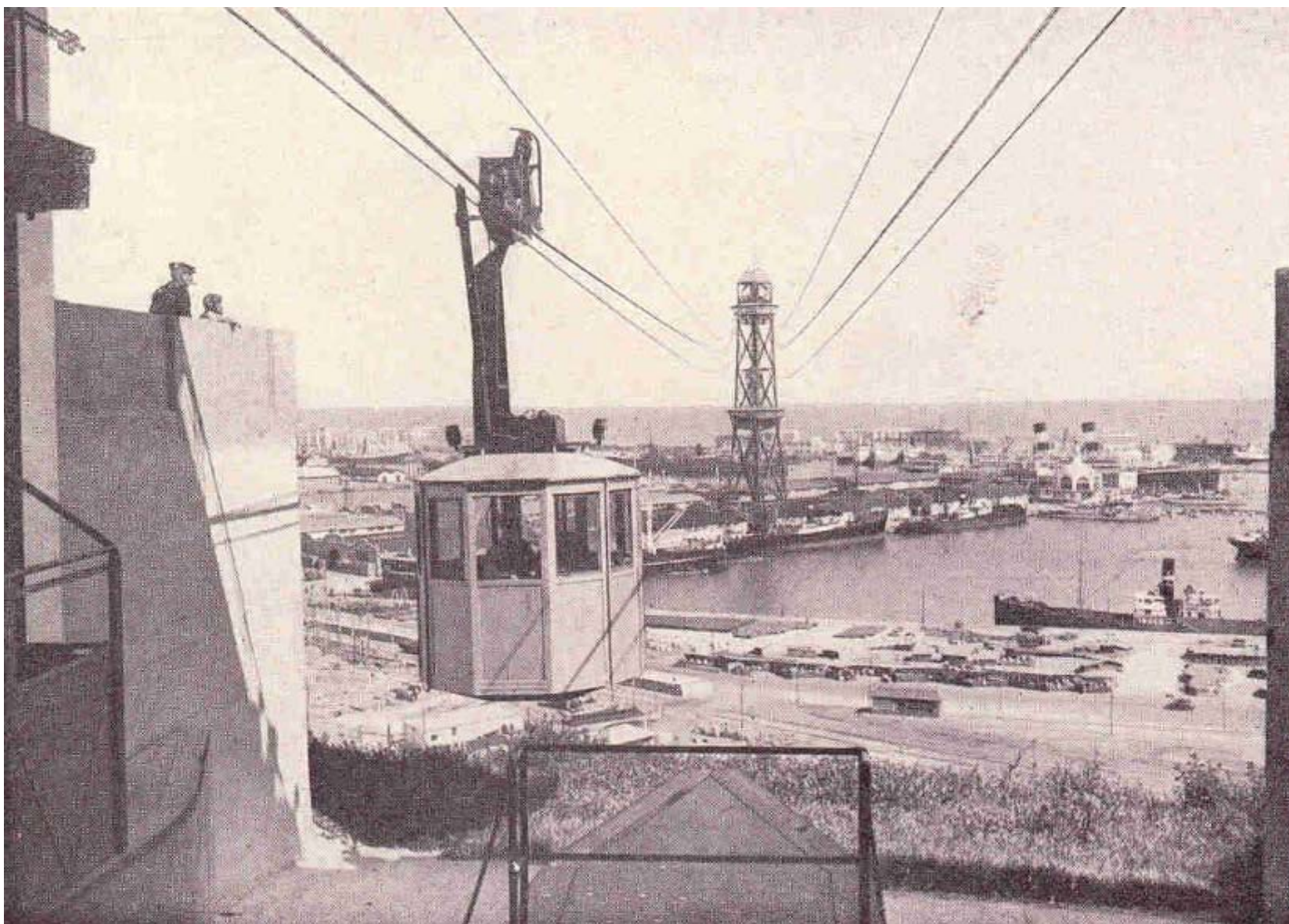

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

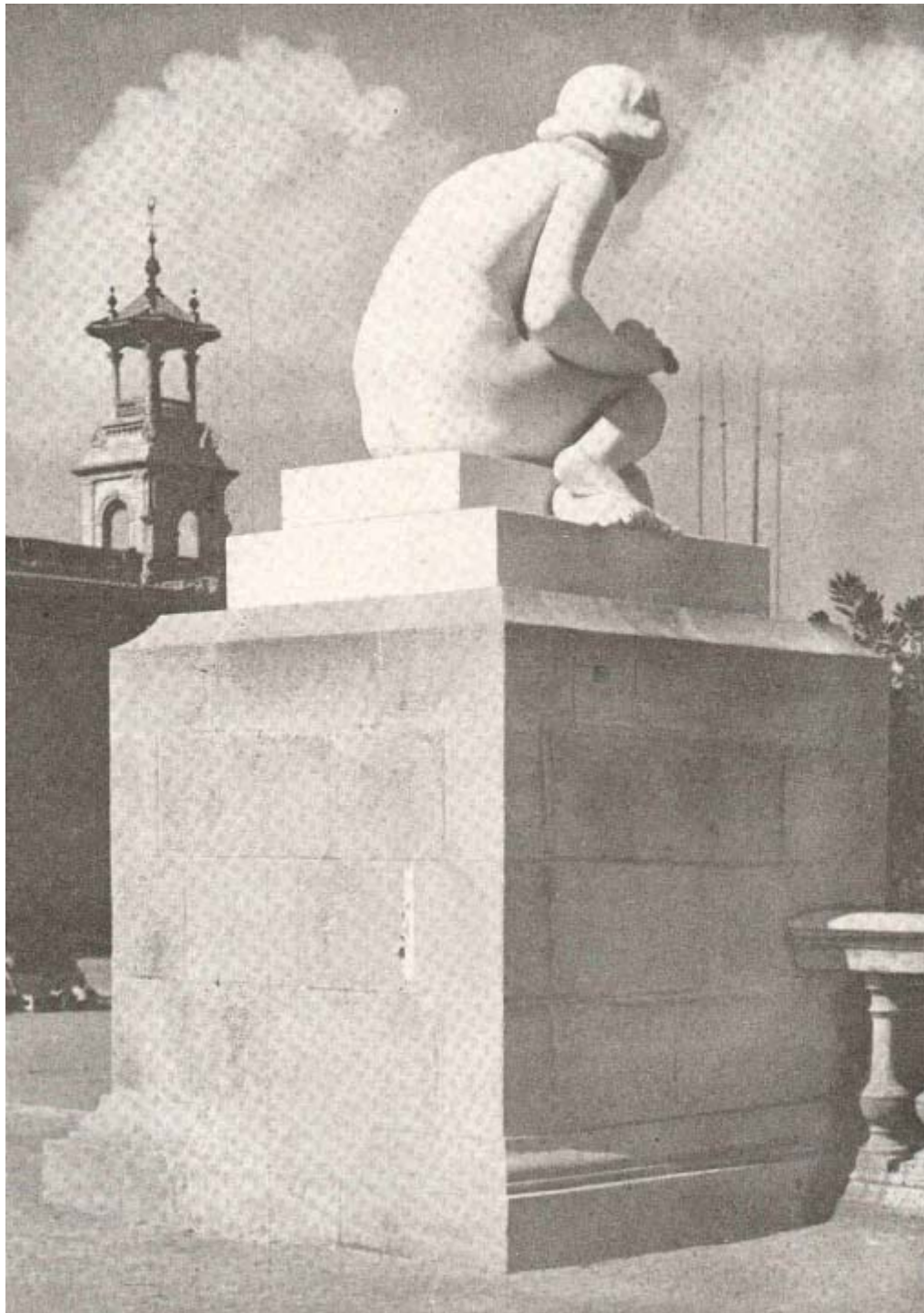
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

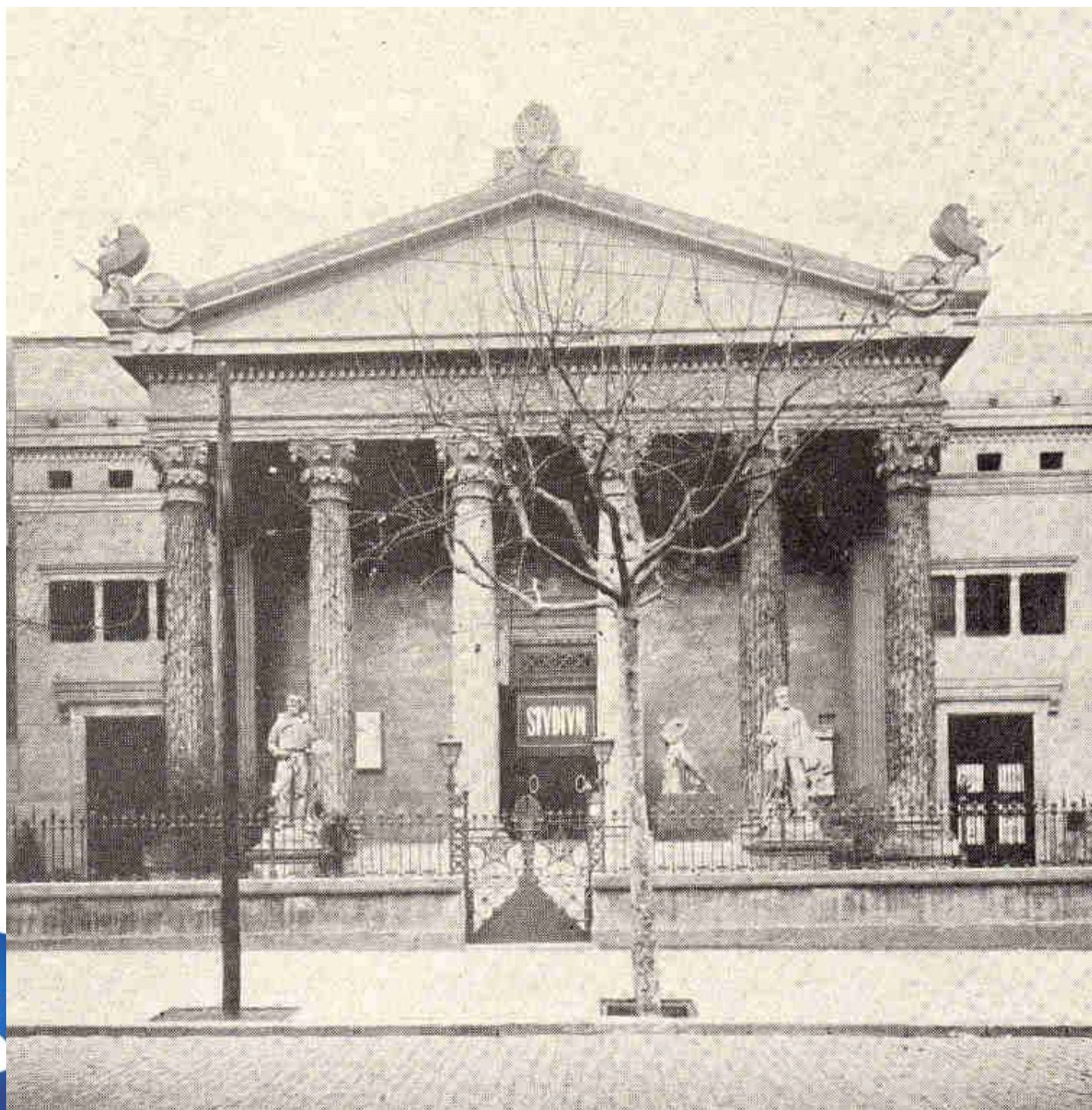
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

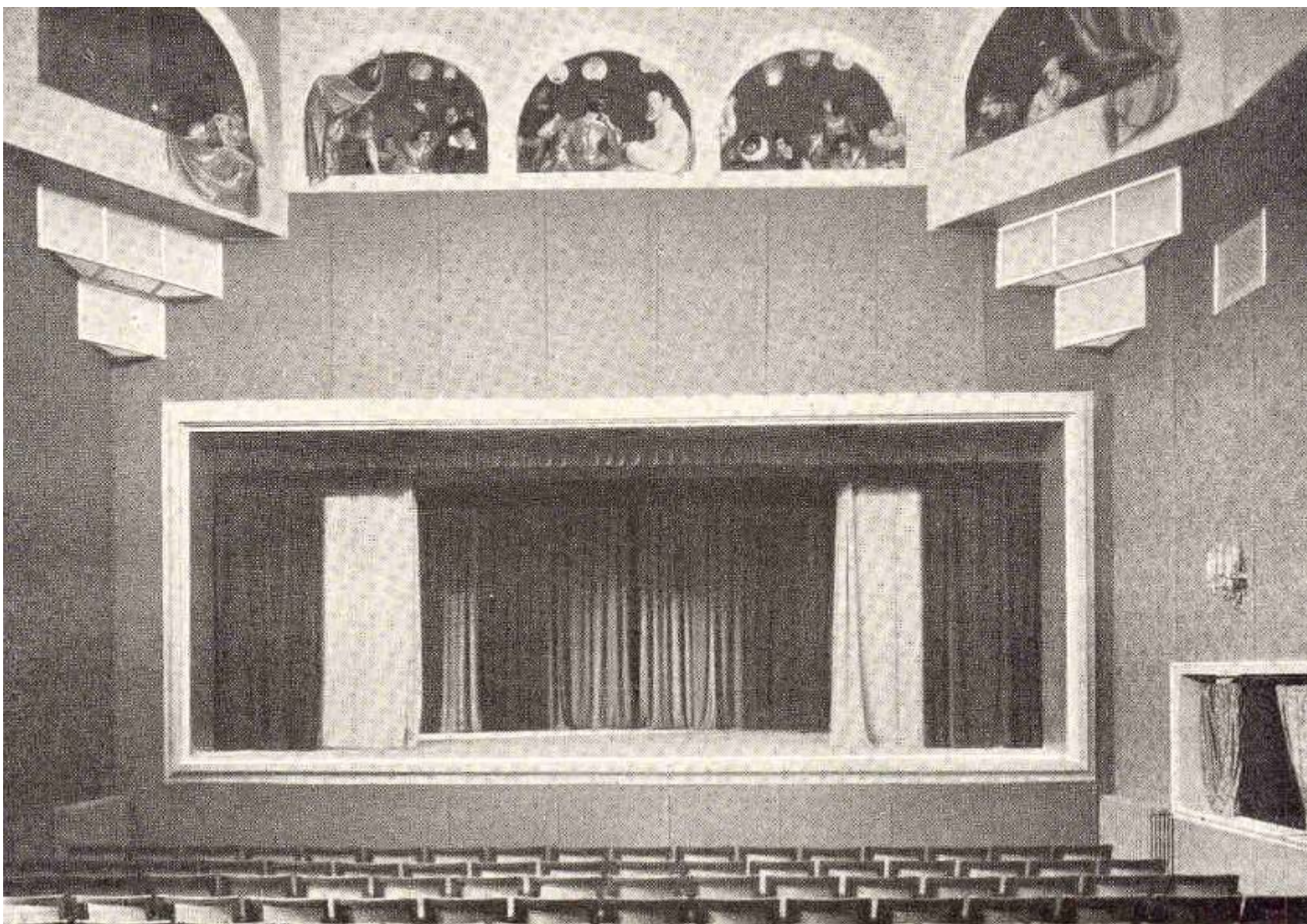
aecit
XIII CONGRESO

es

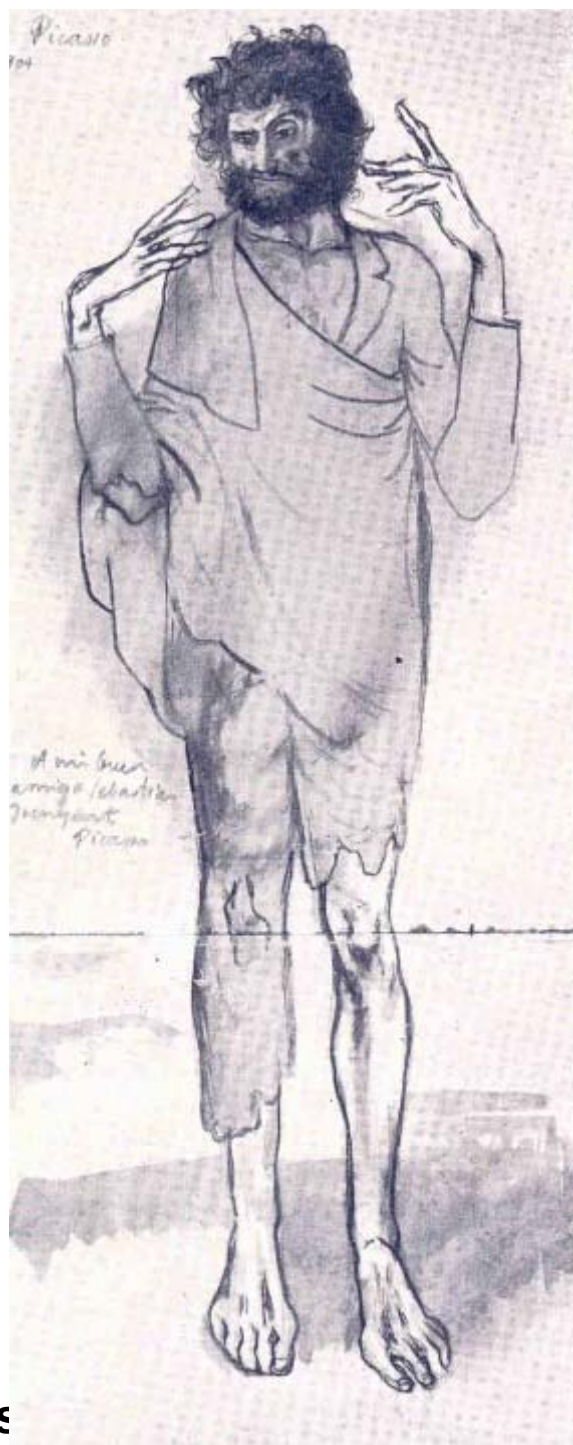
aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

Turis

oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

Turismo

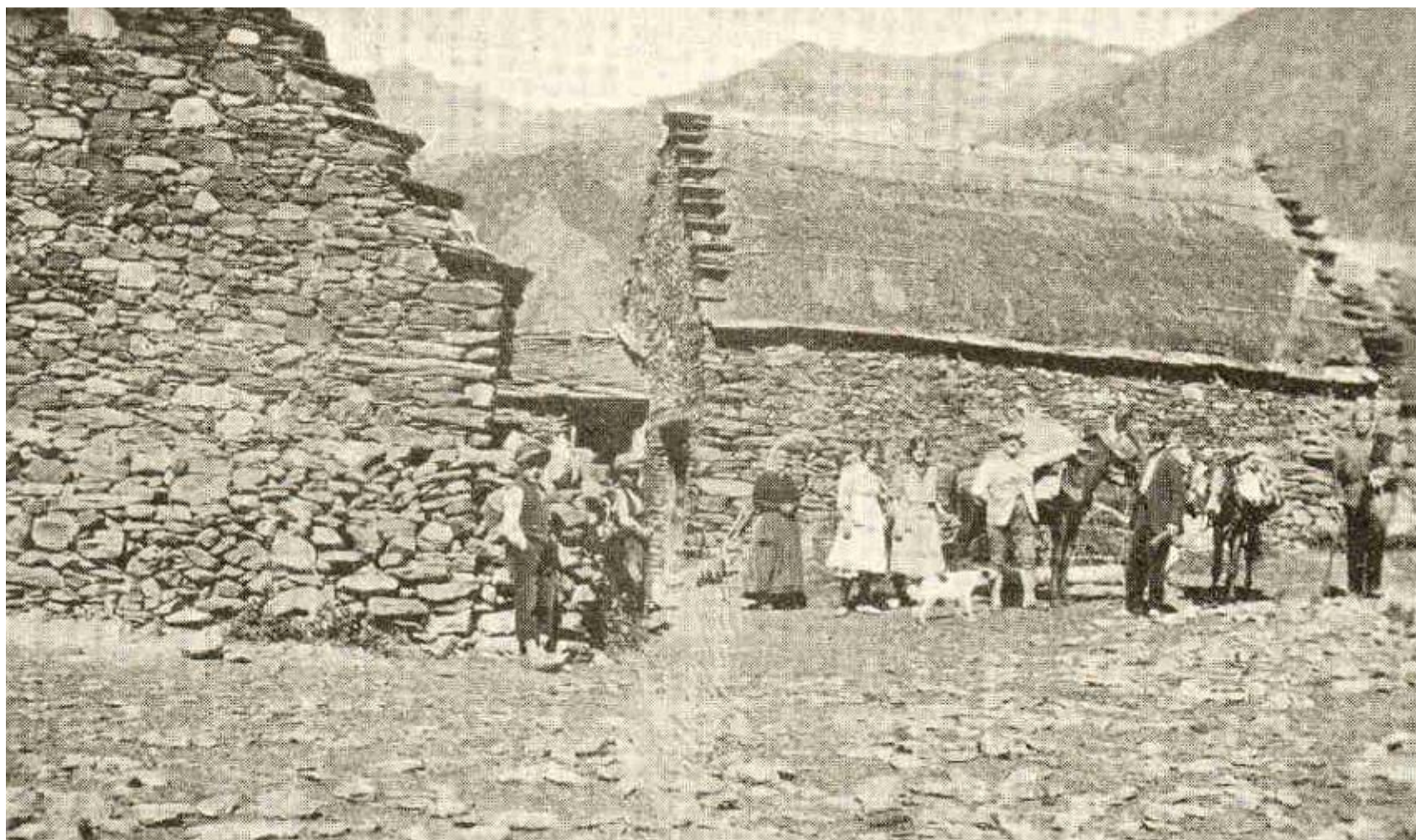
des

aecit
XIII CONGRESO

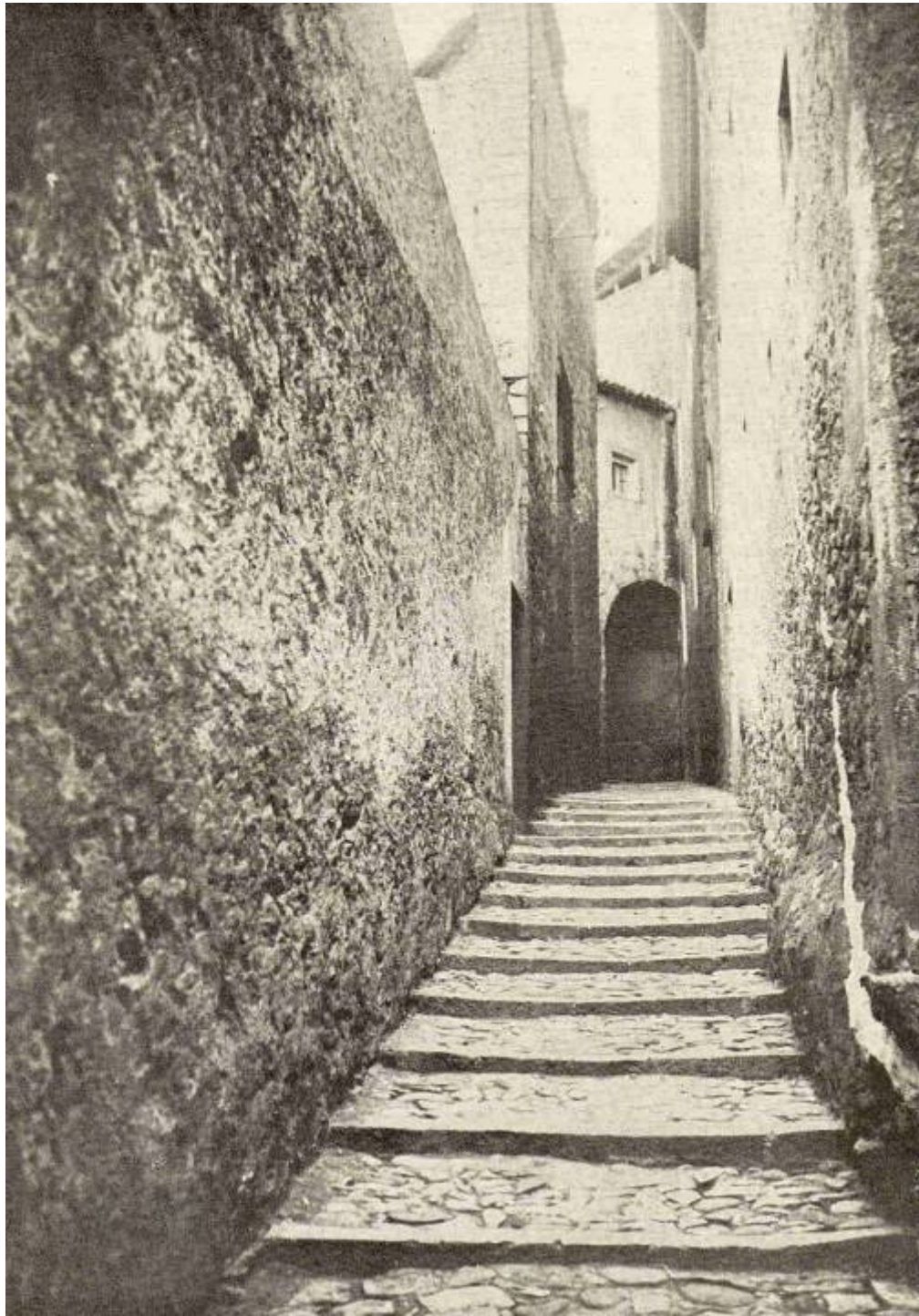
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

es

aecit
XIII CONGRESO

Antoni Farreras

EL TURISME A CATALUNYA

del 1931 al 1936

*llibre
de la
biblioteca*
ED

lu
portunidades

aecit
XIII CONGRESO

parcs més deliciosos del món, i les fonts lluminoses, obra insigne de l'enginyer Carles Bohigues, formen un marc difícil de superar.

D'altra banda, Montjuïc posseeix en perfecte estat de conservació el «Poble Espanyol» on es resumeix mestrívolament, amb la vivacitat de les coses naturals i alhora amb la picantor de les coses artístiques, l'arquitectura típica d'Espanya.

I, en darrer lloc, dins el grandíols Palau Nacional, s'està instal·lant (a l'hora d'inaugurar l'Exposició Internacional de Turisme, ja estarà enterament instal·lat) el Museu de l'Art Català antic i modern. Convé recordar que aquest aplec de pintures i escultures, de ceràmica i de vidres, de talles i de relleus, iniciat modestament a començaments de segle, avui té un interès de primeríssim ordre; especialment la seva secció d'art romànic i gòtic, és, després de l'assimilació de la Col·lecció Plandiura, tan important que pot assegurar-se sense vanaglòria que aquell que no l'hagi vist no pot tenir una idea completa de la cultura medieval europea.

En fi, tot conspira a fer de l'Exposició Internacional de Turisme un nou capítol cabdalíssim de la valorització de Barcelona. Per l'amenitat de les instal·lacions, per la suggestió dels seus temes, per l'art i la novetat que s'hi donaran cita, formarà un conjunt que cap català no podrà estar-se de veure.

I així, sense esforç, agradablement, tots els catalans cooperaran a l'esplendor i a la ressonància de l'Exposició Internacional de Turisme.

EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DE TURISME

B A R C E L O N A

MAIG - OCTUBRE

1 9 3 4

aecit
XIII CONGRESO

Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

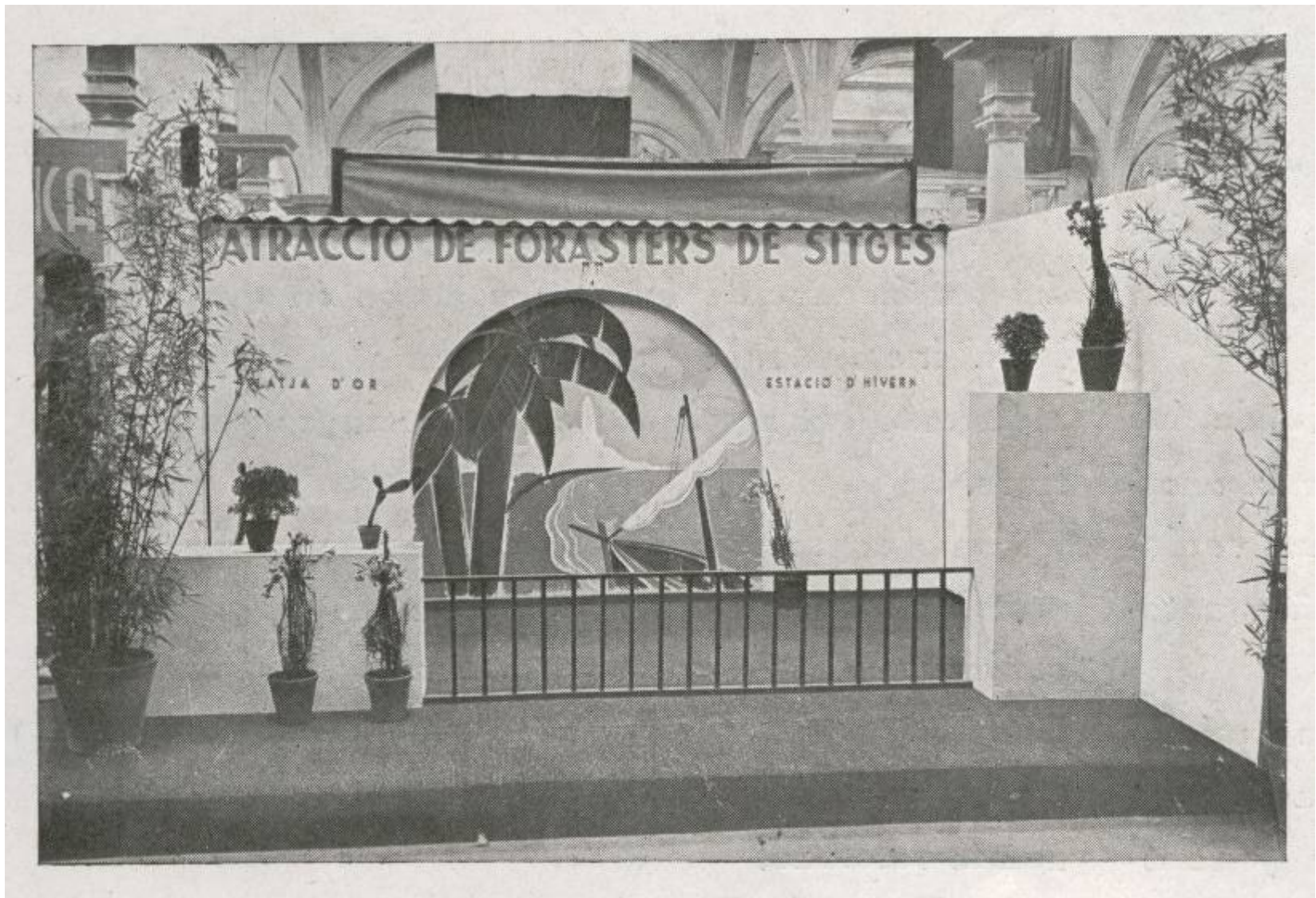
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

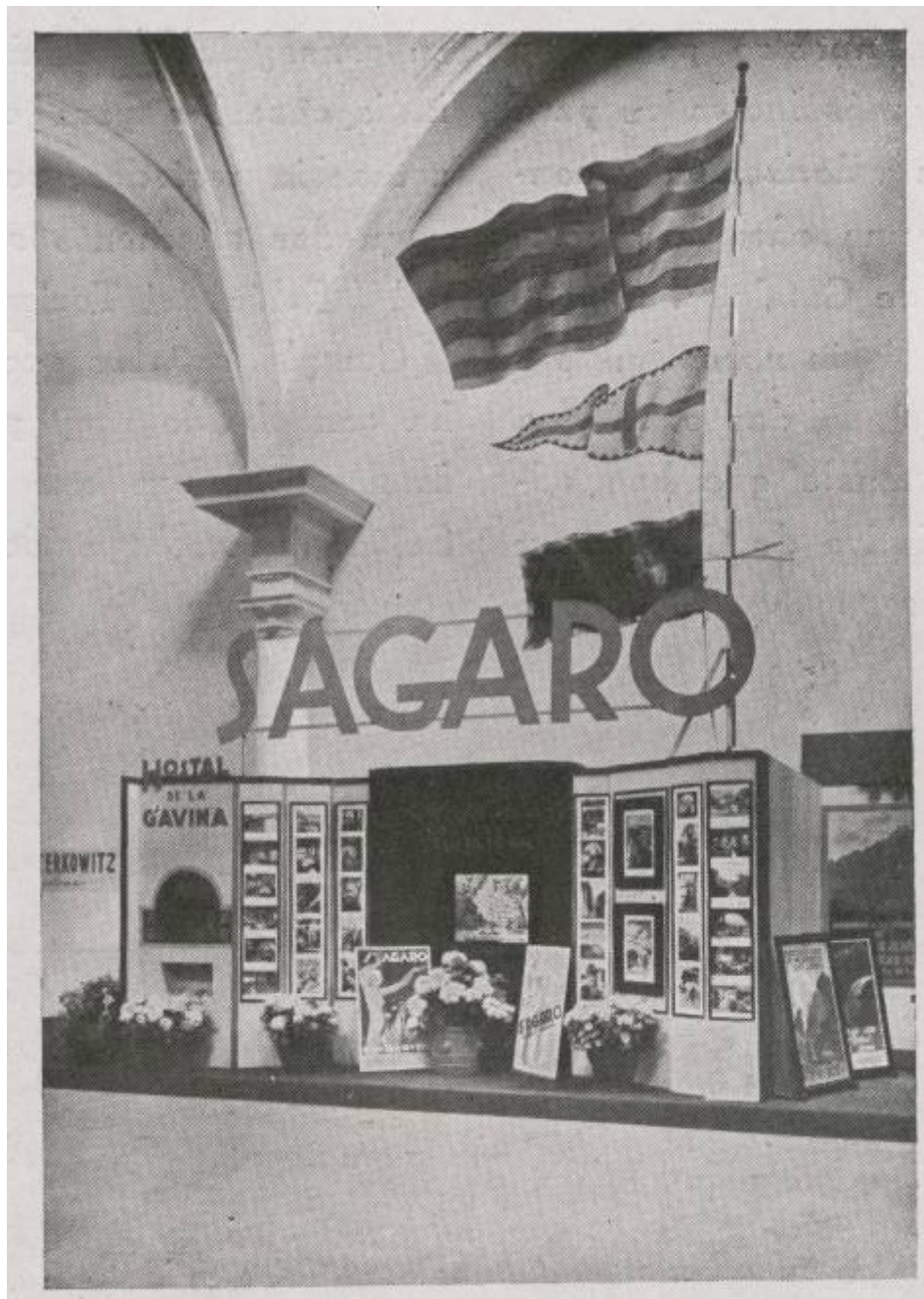
dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

Universitat de Girona

- Miembro del “Club Cultura” de Turisme de Catalunya
- Redes: Unitwin, Atlas
- Cooperación Xarxa Vives Universitats (Algeria)
- Aeci : Proyectos de turismo cultural en Brasil, Perú, Cuba.

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

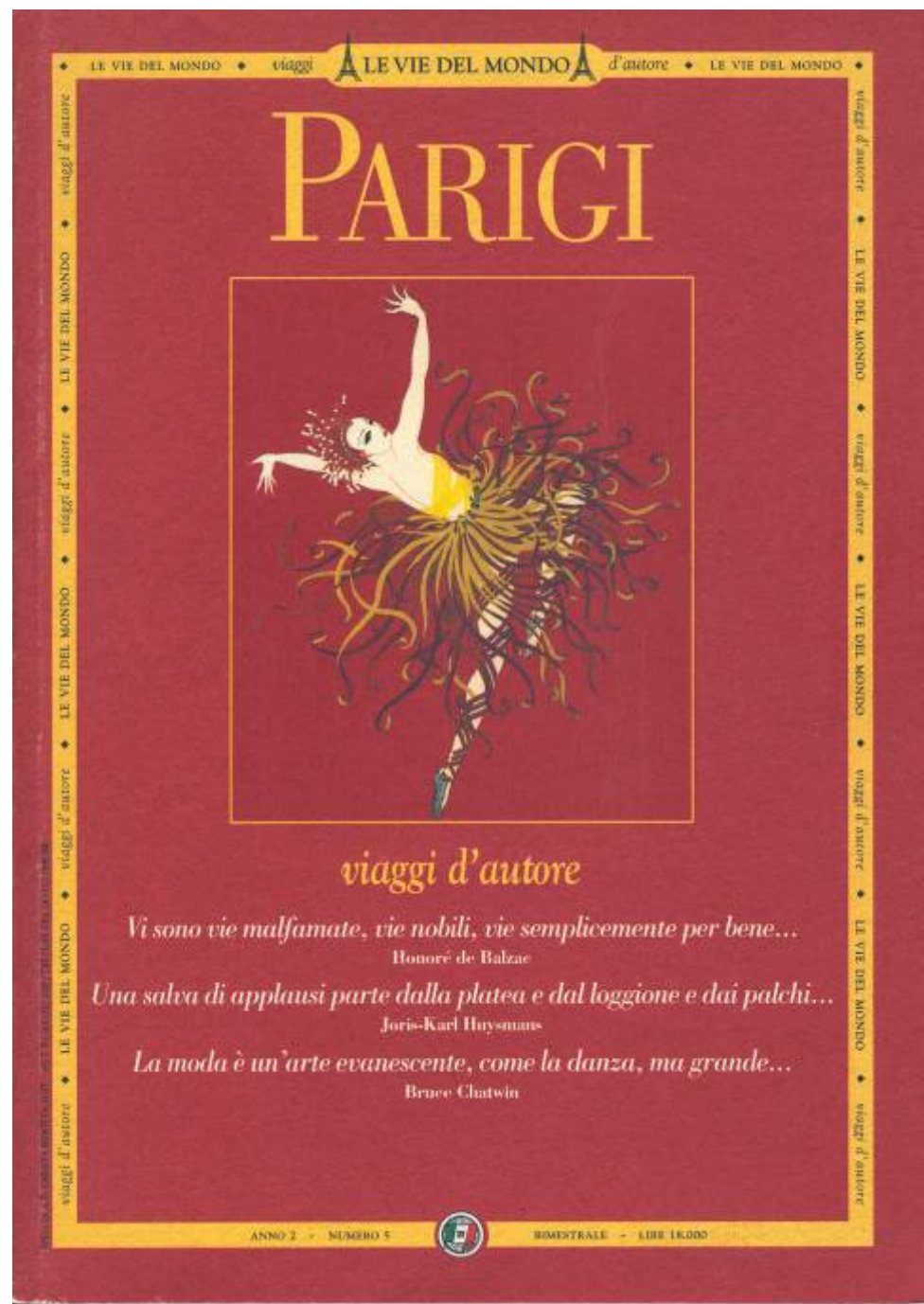
Máster en Dirección y Planificación del Turismo

- Itinerario Turismo Cultural:
  - - Periegética Viajera
  - - Cine y Turismo
  - - Gestión del patrimonio: monumental, museístico, urbano, rural.

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

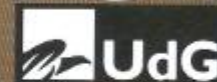
aecit
XIII CONGRESO

Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

Oficial

Màster Interuniversitari en Direcció i Planificació del Turisme
Master Interuniversitario en Dirección y Planificación del Turismo
Joint Master in Tourism Management

TOURISMEO Màster

dolors.vidal@udg.edu

Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

Malgrat la seva importància, el sector turístic no ha merescut fins ara una reflexió teòrica equivalent. Ens hem de preguntar per què els països capdavaners a donar la benvinguda al turista no sempre generen els discursos més incisius sobre tots els vessants del fet.

El debat turístic entre cercadors i receptors

Text **Jeffrey Swartz** Crític d'art

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

El viatge corporal comprèn el major moviment de persones entre fronteres de tota la història. Les relacions entre les societats del planeta es veuen influïdes per fluxos de turistes, a mesura que un lloc darrere l'altre es reconfigura com a destinatari d'aquests fluxos.

La globalització de la mirada del turista

Text **John Urry** Departament de Sociologia. Universitat de Lancaster

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

Usant el turisme com a coartada, s'han destruït paratges naturals únics i s'ha actuat sense control sobre pobles i ciutats. El resultat són espais de gran duresa i mancats de les estructures bàsiques. Només durant el franquisme s'havia viscut una situació semblant.

La sostenibilitat només somiada

Text **Fernando Díaz Orueta** Sociòleg i urbanista

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

La pràctica turístico-cultural és un fenomen ambigu on conflueixen motivacions, expectatives i comportaments sovint contradictoris. El viatge pot obeir a la voluntat de conèixer o ser el resultat de les ganes de col·leccionar icones i consumir productes de prestigi.

Ciutat, cultura i models turístics

Text **Lluís Bonet i Agustí** Universitat de Barcelona

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

Tant l'art com el turisme han esdevingut marques i logos d'una identitat construïda a base d'engiponar històries que només serveixen per beneir inversors financers i polítics, que menyspreen les veritables necessitats i interessos de molts ciutadans.

Turisme i art contemporani: dos relats paral·lels del passat recent

Text **Jorge Luis Marzo** Comissari d'exposicions, escriptor i professor¹

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

El turisme es considera sempre des d'una d'aquestes visions oposades: la paranoica, segons la qual culmina el procés de massificació, mercantilització i frivolitització de la societat i la cultura, i la utilitària, que hi veu un fenomen enriquidor.

L'efervescència de la “turismofòbia”

Text **José Antonio Donaire**

Professor de la Facultat de Turisme de la Universitat de Girona

dolors.vidal@udg.edu

Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

La imatge cinematogràfica de Barcelona, en l'imaginari internacional, és dèbil. Cap cineasta no ha estat capaç de fer seva la ciutat d'una manera tan afortunada que permeti universalitzar-la per mitjà de la seva obra.

La imatge de Barcelona a través del cinema

Text **Andrés Hispano** Realitzador

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

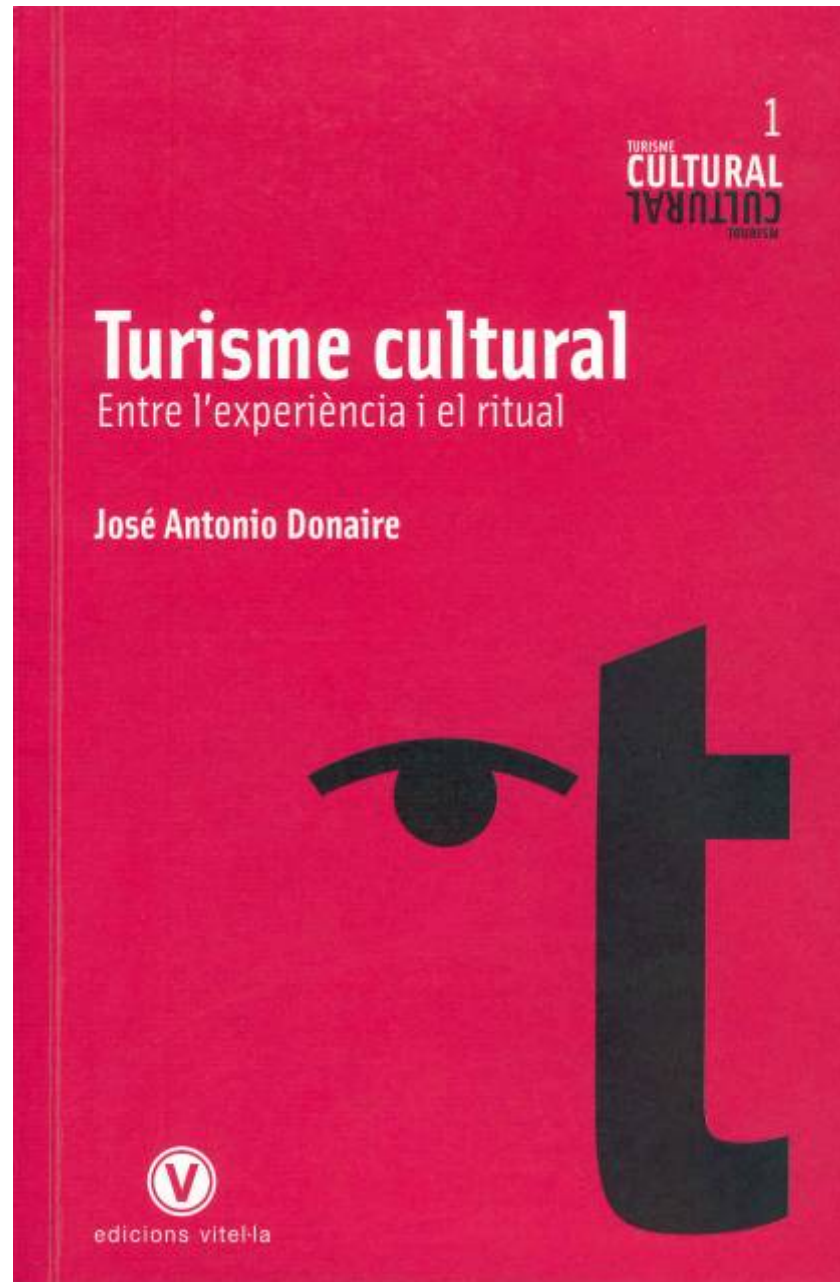
Creación de la colección Turisme Cultural

- Proyecto : 1 año: Catalán, Castellano, Inglés
- Turismo Cultural, entre la experiència y el ritual de J.A. Donaire
- Edicions Vitel.la

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

ÍNDEX

Pròleg	7
Introducció: Turisme cultural. Les identitats visitades	11
1. El fil d'Ariadna	15
1.1. Turisme, cultura i turisme cultural	16
La riba nord: el turisme	17
La riba sud: la cultura	22
L'espai d'aiguabarreig: el turisme cultural	28
1.2. El turisme cultural a la carta	39
El patrimoni protegit	39
El patrimoni infinit	42
El patrimoni visitat	50
1.3. Turisme cultural o turistes culturals?	53
Turistes	54
Turistes culturals	58
2. El rastre d'Herodot	63
2.1. La mirada romàntica	64
2.2. El naixement del turisme	77
2.3. El turisme fordista. La mirada repetida	89
2.4. El nou turisme. Postfordisme o neofordisme?	99
Les noves formes del turisme cultural en l'escenari postmodern	108
Turisme cultural fordista en el postfordisme	121
3. Les llums de Lumière	127
3.1. El simbòlic en el turisme cultural	130
La construcció dels símbols turístics	132
La construcció dels símbols culturals	144

La construcció dels símbols comercials	150
Els turistes culturals com a semiòlegs	154
3.2. Els mitjans de producció i reproducció dels signes	157
Els llibres de viatges	158
Les guies de turisme	164
La mirada fotogràfica	171
El turisme i el cinema	179
4. Des de l'aleph	185
4.1. El magnetisme dels nodes	186
L'eiffelització	191
La selecció dels nodes	194
4.2. Els paisatges semiològics	201
La turistificació dels espais semiològics	208
4.3. Els espais textuais dels itineraris	212
4.4. La captura de l'immaterial. El turisme cultural efímer	219
4.5. La re-construcció dels llocs. Els espais simulats	228
5. El foc de Prometeu	233
5.1. La gestió territorial del turisme cultural	235
5.2. La gestió dels fluxos	246
5.3. "Més és menys". Els límits d'acollida	254
5.4. El turisme cultural 2.0	260
6. Turisme cultural. Miralls i reflexos	265
La cultura i les cultures	265
Els nodes i els espais	266
Les imatge i la identitat	267
La paròdia i la transcendència	268
L'experiència i el ritual	269
7. Bibliografia	271
Pàgines web consultades	285

dolors.vidal@udg.edu

Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

- Participación directa en la confección de los planes estratégicos de los territorios y las ciudades
- Participación en el debate nacional e internacional.

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO

Facultat de Turisme

dolors.vidal@udg.edu
Turismo Cultural Nuevas Oportunidades

aecit
XIII CONGRESO